

Personvern og informasjonssikkerhet i UH – sektoren

Bjørn Erik Thon | direktør

@bjornerikthon

30.05.2016

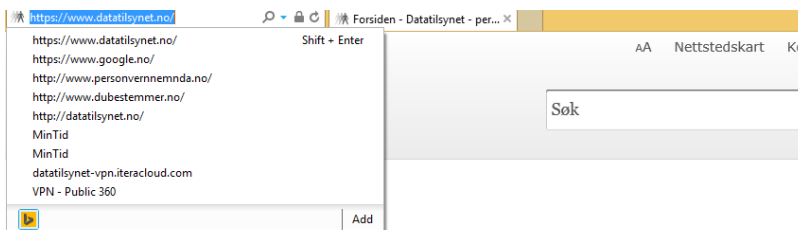
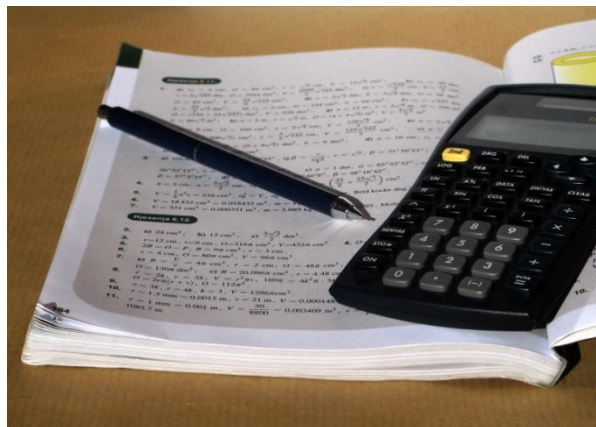
- Hva er personvern – og hvorfor er det viktig?
- En reise i personvernlandskapet i 2016
- Personvern, Datatilsynet og UH-sektoren
- Hvordan er ståa i UH-sektoren?
- Respekterer de studenter og elevers personvern?
- Hva sier regelverket – kræsjkurs i personvern

Personopplysninger – hva er det?

Peder Aas
2020 Lillevik

F.nr 180262 34997

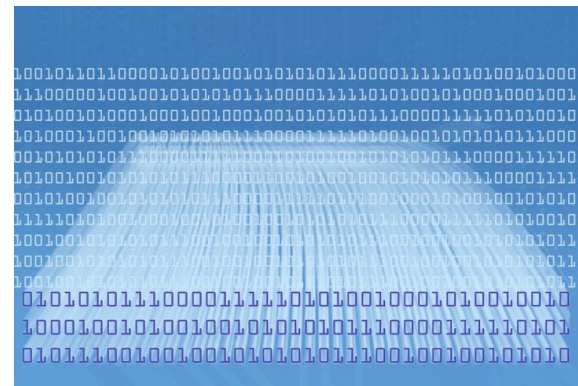

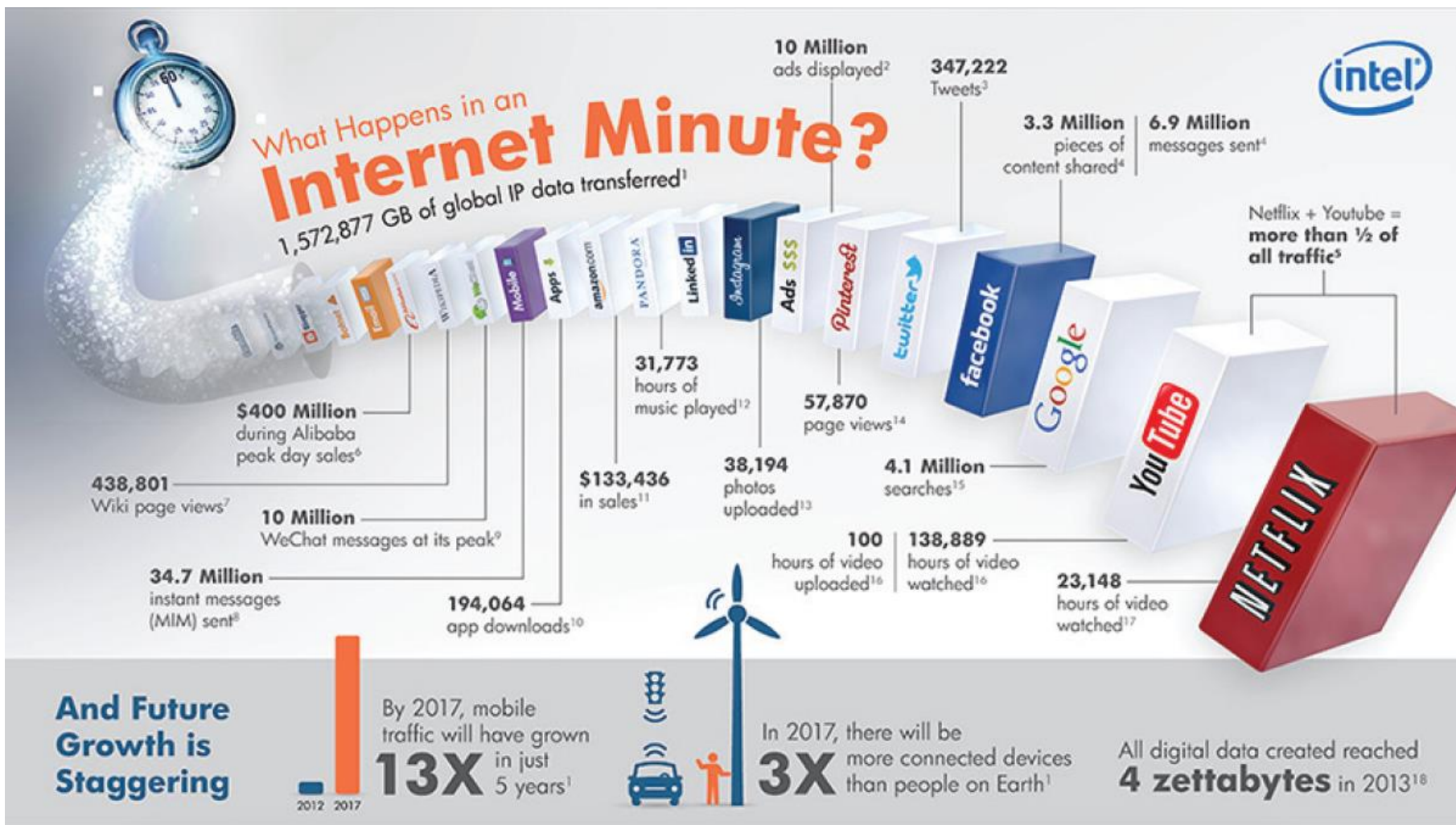
Kameraovervåking › Melding og konsesjon › Skytjenester ›
Hva er en personopplysning? › Databehandleravtale ›
Lyddoptak av samtaler › Innsynsrett › Kredittvurdering ›

Personopplysninger er også...

- **Fødselsnummer:** 13087846271
- **Telefonnummer:** 22396900
- **IP-adresse:** 195.159.103.82
- **Bilnummer:** BL 23456
- **Bluetooth MAC:** 17:35:52:78:4B:CA
- **Wi-Fi-adresse MAC:** 12:44:32:45:7B:C9
- **Autopass-brikke-ID:** 7483920983278394
- **UDID:**
f7426bd759856431d9ae2c99175407a0dcd67ab5

Surfe på internett...

site tracking - clickstream - site analytics - email replication on devices via cloud infrastructure - social media trails

Ta en telefon...

location tracking (towers) - phone log files
data streams created/stored by apps

Kjøre bil...

location tracking at toll booths
instrumentation data (OnStar)

data streams initiated by ATM withdrawals
- transaction pattern logs
- audit/verification trails

Besøk i banken...

data streams from credit card transaction
product inventory changes
buying pattern logs (loyalty programs)

Ute å handle...

Slappe av hjemme...

smart meter
(electricity usage)

Data "eksos" produseres i vår omgang med moderne teknologi!

Hva kobles til

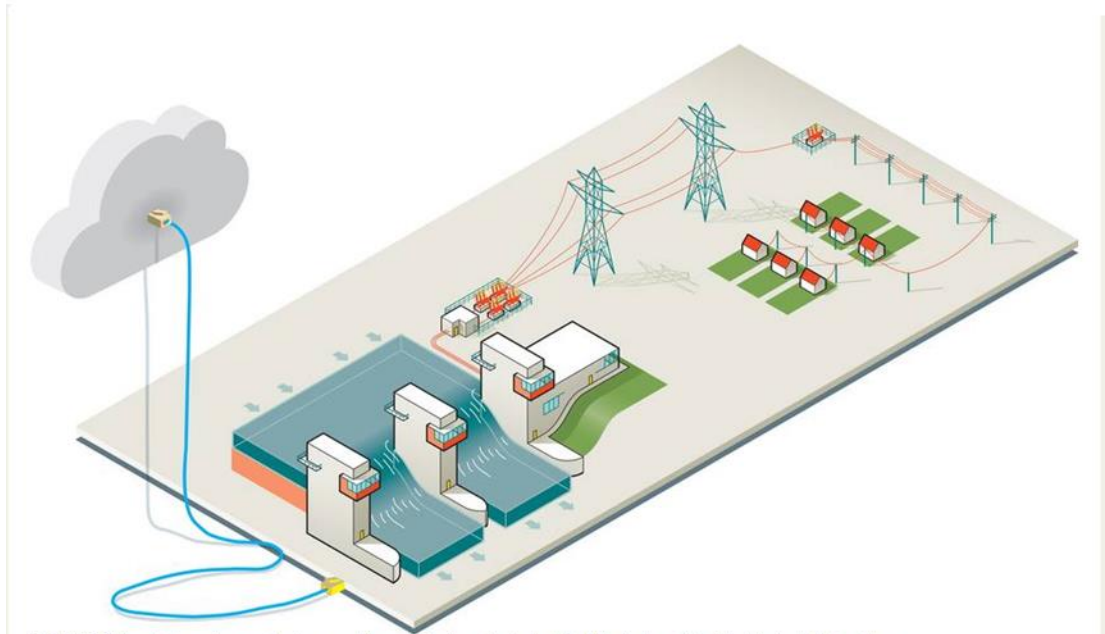

Alt kan kobles

- Mobiler
- Klokker
- Klær
- Biler
- Kjøleskap
- Briller
- Lyspærer
- Temperaturmålere
- Mat
- Gulv og vegger
- Huset

TU BYGG IT INDUSTRI KARRIERE KLIMA KRAFT PETROLEUM SAMFERDSEL

FORSKNING

DATAHUB: Skal samle inn og lagre opplysninger om alle norske kunders strømforbruk. Foto: Illustrasjon: istockphoto / Montasje: Melissa Hegge

STRØMFORBRUK KARTLEGGES

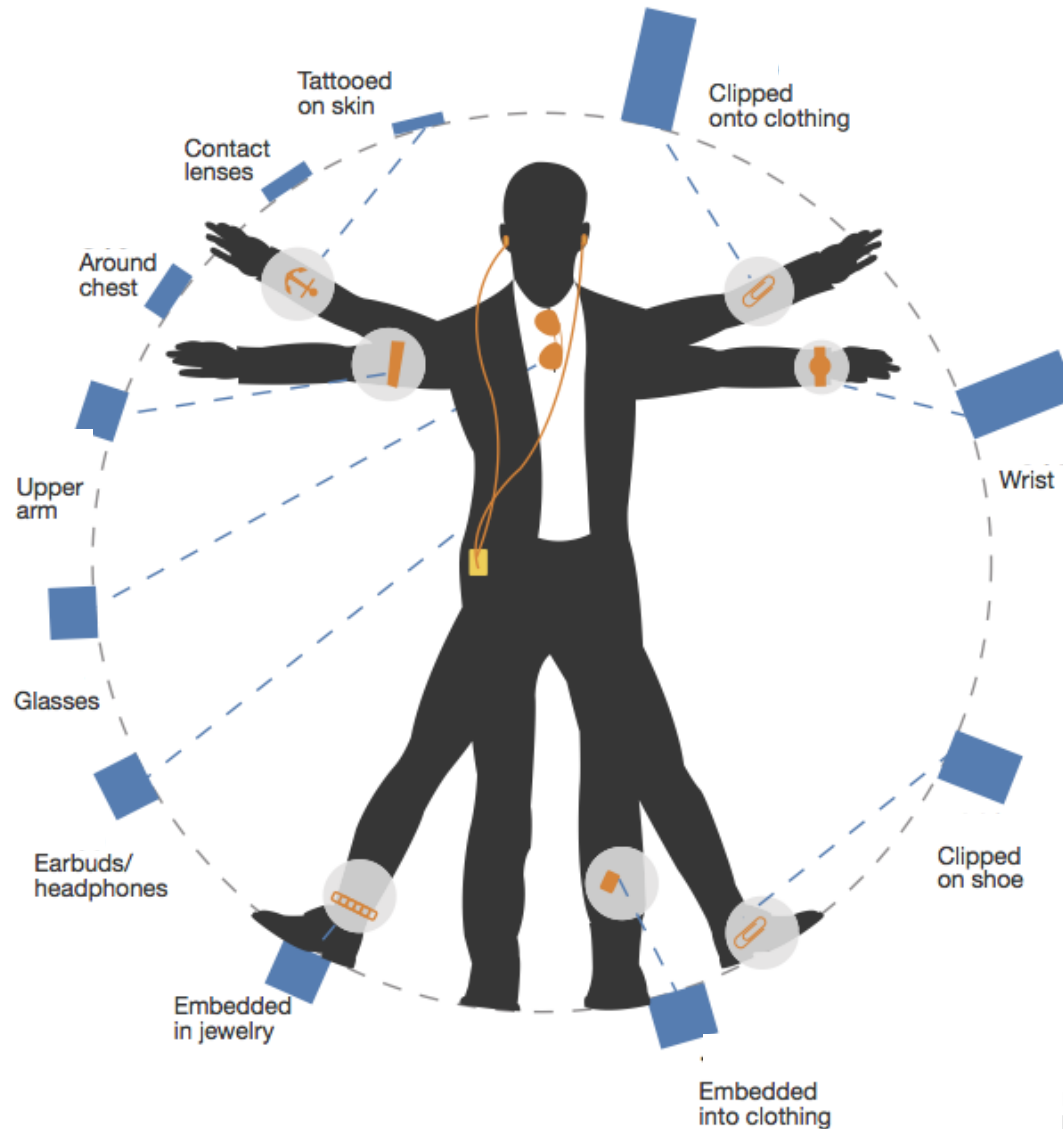
Vil lagre dine strømdata i ti år

Kraftbransjen vil bygge en gigantisk datahub som skal samle inn og lagre opplysninger om alle norske kunders strømforbruk i ti år. Krangelen med Datatilsynet er allerede i gang.

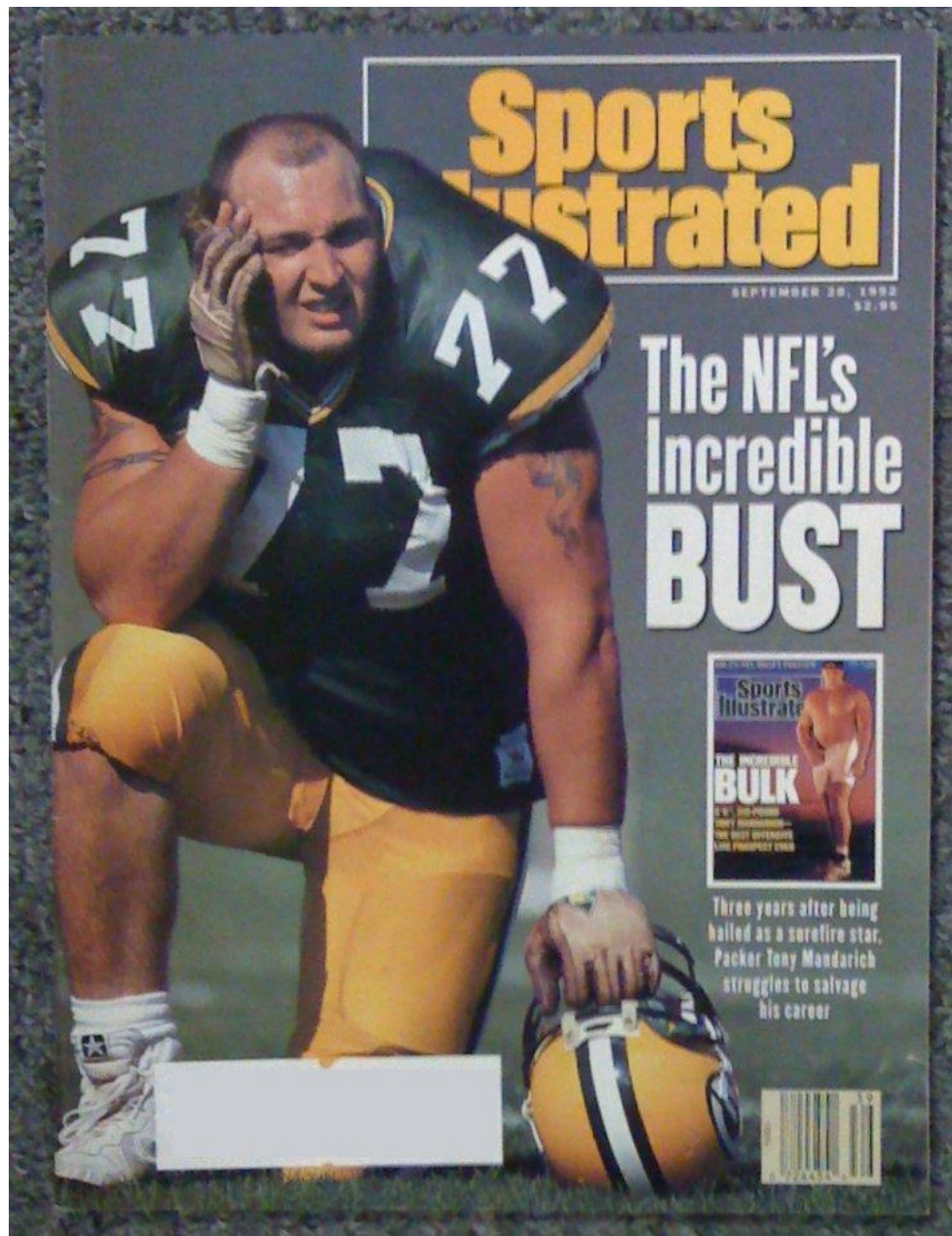
Av Leif Hammes - Øyvind Lie

Publisert: 10. juli 2012 kl. 11:43 - Oppdatert: 10. juli 2012 kl. 11:57

Kroppsnær teknologi

Velkommen til MultiTorg, Norges første nettsted! Det ble satt opp i mai 1993 på Televerket. Siden under viser hvordan nettstedet så ut 23 mai 1993. [MultiTorg-prosjektet](#) hadde som formål å vise hvordan tjenester kunne se ut og [WWW/Mosaic](#) var som skapt for jobben. I dag ser sidene *amatormessig*, datidens teletjenester var kombinasjonen av hypertekst, bilder, video og lyd revolusjonene

MultiTorg

I dag kan vi by på:

- Nyheter fra [NTB](#)
- Televerks-nytt fra [TIKO](#) og [Telerapport](#)
- Nyheter fra [Dagens Næringsliv](#)
- Spesialnummer av [Telektronikk](#)
- En [TF rapport](#)
- En [reiserapport](#) fra USA
- Siste [satellittbilde](#) av Norden
- Litt [musick](#)
- En liten tur til [Museum Orsay](#) i Paris
- Nyttige [oppslagsverk](#)
- De siste [dataspillene!](#)

annonse

NÅ FÅR DU GRATIS MONTERING* Gjelder fra 26. oktober til 21. november

GODE TILBUD PÅ HVITEVARE-PAKKER FRA AEG

NOREMA

annonse

SEND TIL KINDLE FRÅ EBOK.NO ELLER LES I GRATIS APP

JON MICHELET
En sjøens helt
BLADIGE STRØMKER

BLA I EBOKA

e bok

EBOK.NO

Mann og kvinne i 20-årene pågrepet etter barnedødsfall

21-åring døde natt til søndag:
Tok nesten en time før politiet ble varslet

Tobias Moa Hattrem (21) lå bevisstløs på fortauet over en time før politiet kom frem.

H Hva gir den beste reisen?

Generalprøven Oslo-Stockholm ble fiasko

annonse

NÅ FÅR DU GRATIS MONTERING*

Gjelder fra 26. oktober til 21. november

GODE TILBUD PÅ HVITEVARE-PAKKER FRA AEG

NOREMA

annonse

SEND TIL KINDLE FRÅ EBOK.NO ELLER LES I GRATIS APP

BLA I EBOKA

EBOK.NO

Nettstedeiers del av siden

annonse

annonse

Annonsørens del av nettsiden

Nettstedeiers del av siden

facebook

Søk

Bjørn Erik Thon

Hjem

Bjørn Erik Thon

Oppdater informasjon

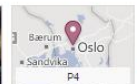
Aktivitetslogg

- Jobber hos Direktør i Datatilsynet
- Studerte ved Oslo University - law school
- Gift
- Legg til hjemstedet ditt

Om

Bilder 13

Kart 6

Liker 20

Status Bilde Sted Livshendelse

Hva tenker du på?

Bjørn Erik Thon

for ca. ett minutt siden

Jeg er i Tollbugata 3 i Oslo - på jobb i Datatilsynet

Bjørn Erik Thon delte en lenke.
for 21 timer siden

Debatt med NAVs direktør om NAVs kontrollvirksomhet på aktuelt i dag kl 2015. <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Datatilsynet-med-sterk-kritikk-av-Nav-i-ny-rapport-6835728.html>

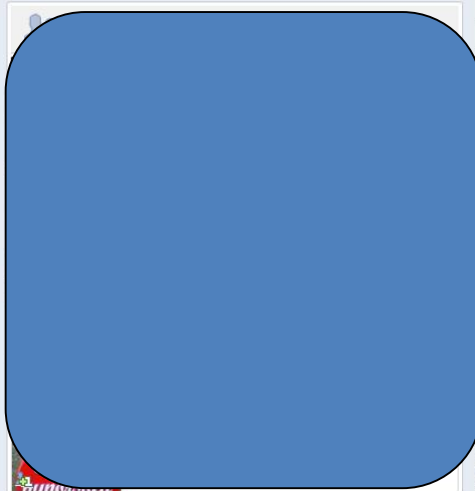

Datatilsynet med sterk kritikk av Nav i ny rapport
www.aftenposten.no

Nav kan spørre naboen og barnehagen din om info om deg dersom du er mistenkt for trygdejuks. Men selv får du ikke vite

Skriv en kommentar ...

Venner mai

Frp vil forandre loven for å endre Nav-praksis

www.aftenposten.no

Leder av Arbeids- og sosialkomiteén Robert Eriksson (Frp) synes dagens regelverk er for ulent og støtter Datatilsynets forslag om å endre loven som gir Nav lov til

Nå

april

2012

2011

2010

2009

2008

2007

1989

1983

Født:

ponset

Vis alle

Gratis DN i 3 Uker

amparje.dn.no

Få Dagens Næringsliv gratis på døren i 3 uker. Bestill her!

norme mengder!

Utropsprisen er 1 krone! Rottingskjosjoner pågårl! Rottingskjosjoner pågårl!

er Rock Gunnar Johansen liker Netthandelen.no - Norges største nettbutikk.

Craft sykkelklær

x-life.no

Fri frakt over kr. 500 hos X-life.no. Vi leverer raskt hele året.

Heiskontrollør søkes

webcruiter.no

Oslo kommune søker heiskontrollør - gjerne kvinnelig. Tren i arbeidstiden! Søk i dag!

Er du enslig?

no.match.com

Kjærligheten er nærmere enn du tror. Registrer deg nå gratis på Match.com!

Rundt bord i massiv furu x rakkestad-historielag.no x f Askim Historielag x Dagsorden - stortinget.no x f (5) Facebook x

← → ↻ https://www.facebook.com

Søk etter personer, steder og ting

Bjørn Hjem

Russ på Hov videre... 4
Magnetens quiz 20+
C8 Bilder til inntekt... 2
De elendige kokker... 9
Korundalens yea... 20+
Rådhusgaten reun...
Hov-russ 1983 - 2...
Seacraft Seilspport... 20+
Charlotte Sin Burs... 20+
Administrer grupp...
Finn nye grupper
Opprett en gruppe

APPLIKASJONER

Spill 2
Poker 2
Spilloppdateringer 20+

VENNER

test 20+

INTERESSER

Sider og offentlige ...

ARRANGEMENTER

26 Fakkeltog mot vold...
27 Debatmøte, Kons...
Opprett arrangement

SIDER

Sideoppdateringer 20+
Lik sider
Opprett side

UTVIKLER

Innsikt

Liker · Kommenter · Del

2 personer liker dette.

Skriv en kommentar ...

Frank Bystrem liker Hotels.com.

Hotels.com
Sponset

Lik siden

Valget er ditt! Klikk for å se våre tilbud i hele verden og bestill ditt hotell.

Hva venter du på?
Valget er ditt! Klikk for å se våre tilbud i hele verden og bestill ditt hotell.

HOTELS.COM

Bestill nå

Liker · Kommenter · Del · 4 1

Gunnar Østgaard har delt Kick It In The Nuts sin video.
1 går kl. 08:53

Lunatics or world class artists?

Hvilke opplysninger inneholder en profil?

- Demografiske data: Hvor du bor, hva du jobber med, gift, skilt, barn
- Lokasjonsdata: hvor de beveger deg (reiser til legen en gang i uka)
- Tekniske data: PC eller Mac-bruker
- Interessedata: leser om sykler og jakt, shopper sko online
- Prediktive data: sannsynligheten for at du vil kjøpe ny bil
- Atferd og holdninger: foretrekker kortreist mat
- Din personlighet: liker å være først med det siste
- Viktige livshendelser: nygift, gravid, skilt, flyttet

Recipes: Breads, Pastries & Sweets
The best cheese quiches for Shavuot >

HAARETZ

Tuesday, May 19, 2015 Sivan 1, 5775

H Login Not a member? [Register now](#)

Search Haaretz.com

Artrose? Slitasjegikt? Urinsyregikt?

Bli med og test klinisk dokumentert produkt mot leddplager og betennelser. Test 2 mnd GRATIS* [Klikk her!](#)

Collagen P!

ISRAEL NEWS | Netanyahu's coalition | Shavuot | Mideast updates | 25 places to go in Israel | This week in Israel

Like 247k Follow

BREAKING NEWS 1:03 PM [Eretz Israel's past and future in eight months](#) [\(Hebrew\)](#) on Facebook (Haaretz)

[More Breaking News >](#)

Forget Ramadi, the real battle is in Syria

President Bashar Assad is facing growing pressure from rebels in Damascus and the Alawite enclave.

By Amos Harel | May 19, 2015 | 09:28 AM

LATEST NEWS

Minister who opposed 2 states to lead talks with Palestinians
Barak Ravid | 6

IDF recognizes gay reservists' rights as parents
Gil Cohen

Saudi Arabia advertises for new executioners
Angus McDowall

Palestinians slam PM's Jerusalem Day remarks
Jack Khoury | 4

SUBSCRIBE TO HAARETZ

- E-paper
- Advertise with us
- TV news from Israel
- Shabbat Times
- Weather

Must reads

HAARETZ SELECT

Individualisering og personretting

Hva betyr det?

- Reklame skal skreddersys
- Avisen skal skreddersys
- En politisk budskap skal skreddersys (en venstremann er ikke en venstremann 😊)
- Forsikring basert på en individuell risiko, ikke en kollektiv
- Segmentering av tilbud
- Delingsøkonomi
- Plattformer!

- Betydning for UH-sektoren?

- Tilsyn
- Rådgivning
- Enkeltsaker
- Samarbeid

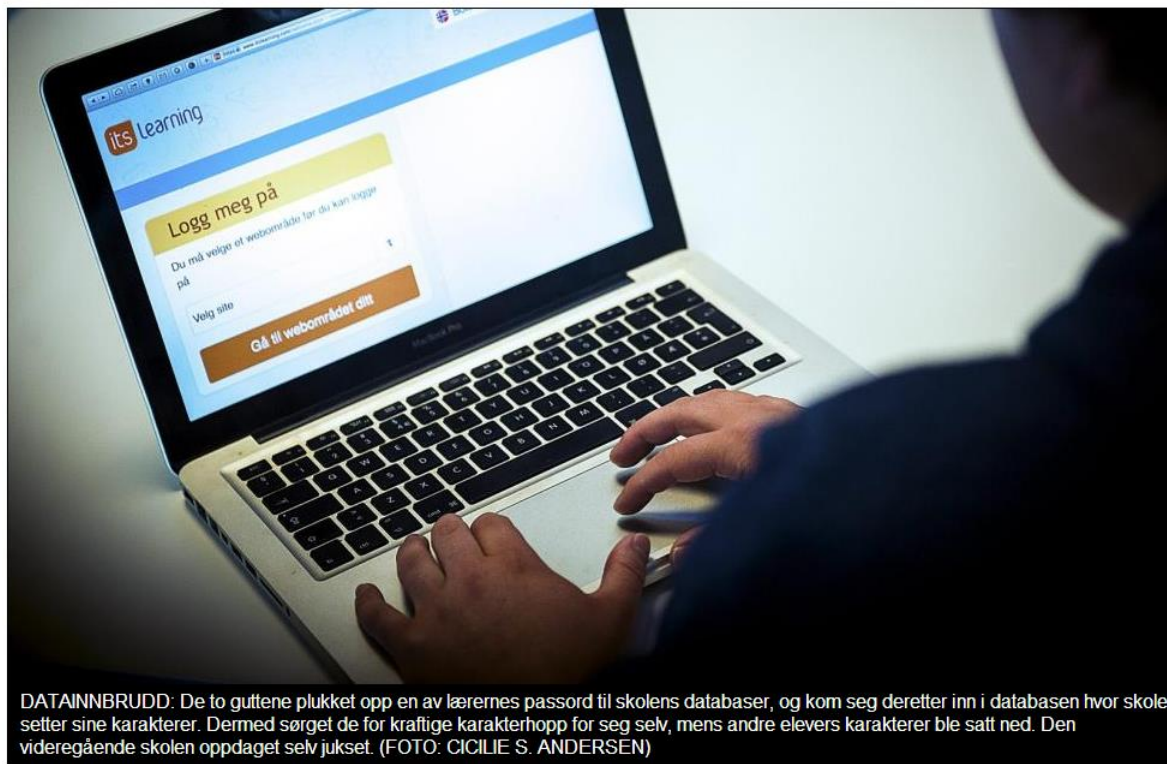
Klasserommet i skyen

---

dt.no **Prøv Drammens Tidende** 3 uker helt uforpliktende! Min side Meny

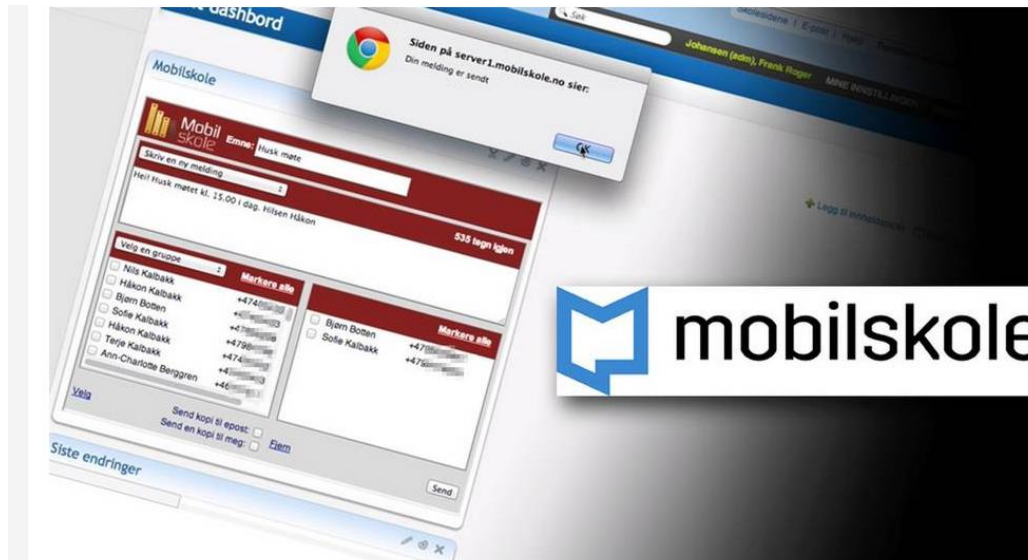

DATAINNBREDD: De to guttene plukket opp en av lærernes passord til skolens databaser, og kom seg deretter inn i databasen hvor skolen setter sine karakterer. Dermed sørget de for kraftige karakterhopp for seg selv, mens andre elevers karakterer ble satt ned. Den videregående skolen oppdaget selv jukset. (FOTO: CICILIE S. ANDERSEN)

Karakterjuks ender i retten

Guttene brøt seg inn på skolens databaser og bedret sine egne karakterer. De satte samtidig ned andres. Nå havner karakterjukset i retten.

Tilgang for uvedkommende

Kun skolens ansatte skal ha adgang til den lukkede Mobilskole-appen, som kjører på If's Learning-plattformen. Likevel kom en elev rett inn via et Google-søk. (Skjermdump fra mobilskole.no) Illustrasjon: fotofikling.digi.no

MOBILSKOLE

Elev kom seg inn på lukket tjeneste. Sendte SMS som avlyste skoledagen

Først nektet IT-selskapet for sikkerhetshull, men nå kommer innrømmelsen.

Av [Marius Jørgenrud](#)

Publisert 28. oktober 2015 kl. 10:48 - Oppdatert 28. oktober 2015 kl. 12:00

Noen enkeltsaker

Hvordan etterleve loven?

UiB får forelegg fra Datatilsynet

NYHET

UiB får forelegg fra Datatilsynet

Av: WALTER WEHUS | Dato: 31.07.2015 (Sist oppdatert: 31.07.2015)

Datatilsynet vil pålegge universitetet 350.000 kroner i gebyr etter at opplysninger i et forskningsprosjekt ble utlevert uten nødvendig godkjenning.

Windows taskbar: 15:54, 06.05.2016

Universitetet i Bergen ilag x

www.securityworldhotel.com/no/Nyheter/Bedriftsnyheter/universitetet-i-bergen-ilagt-overtredelsesgebyr-pa-250-000#.VyyiSIR9670

21 best country music | Top 10 List of Most P... | ec.europa.eu/justice/ | Bare romaner nomine | GRAMMY.com

This site uses cookies. By continuing to browse the site, you are agreeing to our use of cookies. Review our [Cookie Policy](#) for more details. Close x

Norske sikkerhetsmarkedet

SECURITY WORLDHOTEL.COM

FREDAG 8 MAI 2016

Lennart Alexandrie blogg
Undervurder ikke IoT-utviklingen

Security BLOG | Facebook

Søk nyheter

NYHETER | LEVERANDØRER | JOBB | WEB-TV | MESSER & KONFERANSER | KONTAKT OSS

Bedriftsnyheter | Produktnyheter | Månedens intervju | Månedens kommentar | Fag-studie | Security Academy | Security Blog

BOOK! THIS SPOT. | **DETEKTOR** | DETEKTOR INTERNATIONAL – a trade magazine for the global security market | **SECTECH** Danmark, 16.–17. nov. 2016

Velg marked

- Global
- North America
- Middle East
- United Kingdom
- Sweden
- Norway
- Denmark

Abonnere på nyhetsbrev

Aktuelle arrangement

- 10.05.2016 – 12.05.2016
Exposc 2016 – Sao Paulo , Brazil
- 16.05.2016 – 18.05.2016
Saudi Safety & Security – Dammam , Saudi Arabia
- 17.05.2016 – 20.05.2016
ISSE 2016 – Moscow , Russia

30.11.2012

Universitetet i Bergen ilagt overtredelsesgebyr på 250 000

Fordi Universitetet i Bergen brukte sensitive opplysninger om nesten 13 000 personer uten tillatelse er de nå ilagt et overtredelsesgebyr på 250 000

Datatilsynet har fattet endelig vedtak i en sak der Universitetet i Bergen urettmessig brukte sensitive opplysninger om 12 853 personer i et forskningsprosjekt. I vedtaket konkluderer Datatilsynet med at flere bestemmelser i personopplysningsloven ble brutt. Personene hadde ikke gitt sitt samtykke til at deres opplysninger kunne brukes i det aktuelle forskningsprosjektet. Universitetet manglet også konsesjon fra Datatilsynet.

Manglende oversikt og kontroll

I oktober 2011 meldte Folkehelseinstituttet i fra om at personopplysninger fra Helseundersøkelsen i Hordaland (HUSK) hadde blitt brukt i et forskningsprosjekt, uten tillatelse. Forholdet ble oppdaget da det ble publisert en artikkel som baserte seg på et prosjekt gjort av en stipendiat ved HUSK. Mens Folkehelseinstituttet er ansvarlig for HUSK som hele, var Universitetet i Bergen ansvarlig for dette konkrete forskningsprosjektet.

At det var Folkehelseinstituttet, og ikke Universitetet i Bergen som meldte fra om avviket mener tilsynet viser at universitetet har hatt manglende oversikt og kontroll over sine forskningsprosjekter.

Datatilsynet mener at universitetets behandling av de sensitive opplysningene i prosjektet i stor grad krenker personvernet til de personene som ikke hadde gitt sitt samtykke til dette. Universitetet i Bergen er derfor pålagt å betale et overtredelsesgebyr til statskassen på 250 000 kroner. Universitetet har tre ukers klagefrist på vedtaket.

Web-TV fra AR Media

Interview with Per Björkdahl, Chairman of ONVIF

In this interview with Detektor TV Magazine, Per Björkdahl, Chairman of the ONVIF steering committee discusses the success of their growing membership and the low uptake on the new Profile A for access control.

[Se flere filmer og klipp her »](#)

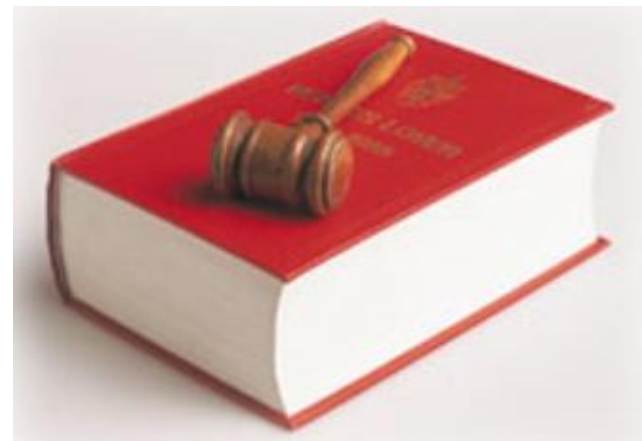
Waiting for cm.q.doubleclick.net...

15:55 06.05.2016

Plikter etter personopplysningsloven

- Internkontroll
  - Personopplysningsloven § 14
  - Personopplysningsforskriften 3. kap
- Informasjonssikkerhet
  - Personopplysningsloven § 13
  - Personopplysningsforskriftens 2. kap
- Databehandlere
  - Personopplysningsloven §§ 15 og 13
  - Personopplysningsforskriften § 2-15 og hele 2. kapittel
- Andre relevante krav
  - Personopplysningsloven § 11 b) «uttrykkelig angitt formål»
  - Pol §§ 29, 30 - overføring til utlandet

- Få oversikt over hvilke personopplysninger som behandles
- Klassifiser opplysningene (sensitive / ikke-sensitive)
- Lag rutiner og regler for:
  - Samtykke
  - Informasjon
  - Innsyn
  - Retting
  - Sletting

Kartlegge virksomhetens behandlinger

Virksomheten skal ha oversikt over personopplysningene

- Nødvendig for å ivareta sine plikter.
- Grunnlag for sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi.
- Underlag for risikovurderinger.

Informasjon	Behandlingsgrunnlag	Melding/Konsesjon	Klassifikasjon	Sikkerhetstiltak	Lagring og kommunikasjon	Opplysningenes omfang	Avdeling	Databehandler
Formål								
Lønn og personal: lønnsopplysninger personalopplysninger	Personopplysning sloven, § 8f	Unntatt i forskriftens § 7-16	Personopplysninger			Ca. 130 ansatte		
Barnevern: vurdering og tiltak	Barnevernloven, § 3-1	Meldt 14.01.2009	Sensitive personopplysninger			Ca. 68 barn og foresatte		
Helseopplysninger: pasientjournal	Helsepersonelloven § 39	Meldt 14.01.2009	Sensitive personopplysninger			Ca. 413 pasienter		
Elevadministrasjon elever / foresatte lærere	Opplæringsloven § 13-5		Personopplysninger			Ca. 219 søkere		
Hendelsesregister: logg over brudd	Personopplysning sloven, § 13	Unntatt i forskriftens § 7-11	Personopplysninger			Arkivlogg, nettverkslogg og serverlogg, PC-logger		

Risikovurdering

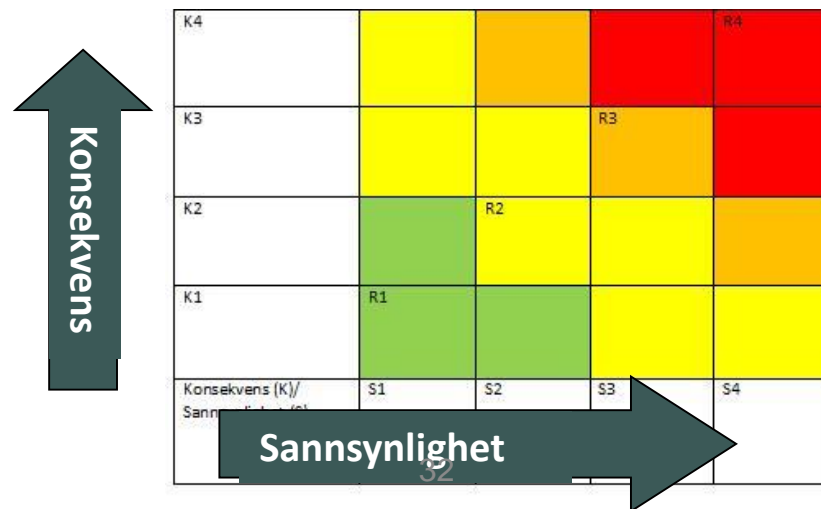

Risikovurdering – trinn for trinn

- Kartlegg og klassifiser alle behandlinger
- Identifiser uønskede hendelser (og årsaker!)
- Konsekvensvurdering (1-4)
- Sannsynlighetsvurdering (letthet 1-4)

Sammenlign resultater og iverksett tiltak for å komme innenfor akseptabel risiko.

Nytt regelverk på gang

Nye plikter

- Systemplikter
- Virksomhetsansvar
- Innebygd personvern
- Personvernombud
- Avviksmeldinger
- Forhåndsdrøftelse
- Utredning av personvernkonsekvenser

- Dataportabilitet
- Sletteplikt/retten til å bli glemt
- Styrket eiendomsrett (profilering, sletteplikt)